

Remissvar på Socialstyrelsens rapport Öppna insatser utan samtycke

Vision har getts möjlighet att lämna synpunkter på Socialstyrelsens rapport Öppna insatser utan samtycke med tillhörande författningsförslag.

Om rapporten och förslagen

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att redogöra för kunskapsläget i frågan om öppna insatser utan samtycke till barn och unga respektive vårdnadshavare, besvara om det är motiverat med lagändringar inom området samt lämna förslag på författningsförändringar så att barn kan få öppna insatser i fler fall och i fler situationer.

Socialstyrelsen föreslår att åldersgränsen för att kunna få öppna insatser enligt socialtjänstlagen utan vårdnadshavarens samtycke sänks från 15 till 12 år.

Socialstyrelsens bedömning är att det inte är lämpligt att utvidga möjligheten att ge öppna insatser med stöd av lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) till att även omfatta insatser vid brister i hemmiljön. Socialstyrelsen lämnar dock i enlighet med uppdraget författningsförslag som möjliggör öppna insatser till barn vid brister i hemmiljön. Nuvarande lagstiftning ger endast möjlighet till öppna insatser enligt LVU i vissa fall för barn och unga med anledning av deras eget beteende.

Visions synpunkter på förslagen

Vision stödjer förslaget att sänka åldersgränsen från 15 till 12 år för att kunna ge barn öppna insatser enligt socialtjänstlagen utan vårdnadshavarens samtycke. Vision delar regeringens och Socialstyrelsens bedömningar att det stärker barnperspektivet och ger barnet större bestämmanderätt. Vision instämmer i vikten av att nogsamt följa barnets situation då vårdnadshavaren motsäger sig

insats då detta kan sätta barnet i en svår situation. Vision vill poängtera vikten av att det i god tid före ikraftträdande tas fram vägledning, kunskapsstöd och utbildningsinsatser till socialtjänsten och dess medarbetare.

I vissa fall kan det också behövas möjlighet att ge insatser utan vårdnadshavarens kännedom vilket förslaget inte medger.

Vision stödjer förslaget att kunna ge öppna insatser till barn med stöd av LVU vid brister i hemmiljön. Vision delar dock den syn många kommuner har gett i rapporten om att det finns behov av att vid brister i hemmiljön även kunna ge insatser till vårdnadshavare utan deras samtycke. Det kan dels vara ett sätt att fortsätta med motivationsarbete och dels ett sätt att ha insyn i barnets situation i hemmet efter avslutad utredning. Exempelvis kan det handla om krav på att vårdnadshavare lämnar drogtester eller deltar i föräldrastödsprogram. Även om samtycke inte finns initialt från vårdnadshavaren kan en insats leda till ökad motivation och tillit till att ta emot stöd. Det kan också innebära ett indirekt stöd till barnet att vårdnadshavaren har insatser kopplat till sitt föräldraskap. Vision delar Socialstyrelsens bedömning att socialtjänsten behöver vägledning om förslaget genomförs och vill även trycka på behovet av kunskapsstöd och utbildningsinsatser. Dessutom måste en tillräcklig resurstilldelning för att införa nya arbetssätt och metoder säkras.

Veronica Magnusson, förbundsordförande Vision